

**Урок 71. КАКВО НАУЧИХМЕ?
(контрол и оценка, изходно ниво)**

I. Отбележете верния отговор:

1. **Какво може да бъде истина?**
 А) идеите и представите
 Б) предметите и явленията
 В) убежденията и твърденията
2. **Кой от изброените закони Не е логически?**
 А) закон за непротиворечието
 Б) закон за изключеното трето
 В) закон за запазване на енергията
3. **Кое от изброените НЕ се отнася към видовете аргументи в логиката?**
 А) валидни и невалидни
 Б) дедуктивни и индуктивни
 В) формални и съдържателни
4. **Коя от изброените двойки назовава характеристики на термините?**
 А) смисъл и значение
 Б) съдържание и обем
 В) тъждественост и различие
5. **Какъв извод следва от предпоставките:** „Ако спортувате редовно, ще поддържате добро настроение“ и „Често не сте в добро настроение“
 А) Спортувате редовно.
 Б) Не спортувате редовно.
 В) Спортувате от време навреме.
6. **Каква неформална аргументна заблуда откривате в твърдението:** „Настоящите европейски лидери водят безотговорна политика спрямо бъдещите поколения, защото самите те нямат деца.“?
 А) смешен човек
 Б) позоваване на личността
 В) след това, следователно поради това
7. **За Платон съвършен образец на съществуващите неща е:**
 А) изкуството
 Б) мисълта
 В) идеята
8. **Кой е пътят за познание на бога в средновековната философия?**
 А) самодостатъчност на вярата
 Б) съчетаване на разум и вяра
 В) упование в разума
9. **Как се нарича познанието, което е резултат от работата на сетивата?**
 А) рационално
 Б) теоретично
 В) емпирично
10. **Какво представлява познанието според Имануел Кант?**
 А) анализ на вродени понятия
 Б) единство на сетивност и мислене
 В) достигане до изводи, надхвърлящи опита
11. **Как индивидуализмът разбира отношението между човека и обществото?**
 А) човек и общество си взаимодействат по необходимост
 Б) интересите на обществото имат приоритет над индивида
 В) изявата на индивида е по-важна от интереса на обществото
12. **Какво Не е правото?**
 А) наука за правните норми
 Б) възможност за действие
 В) лично желание
13. **Какво означава принципът за върховенство на закона?**
 А) висшите служители в държавната власт стоят над закона
 Б) правните норми са задължителни за всички в обществото
 В) законодателите могат да не се подчиняват на създадените от тях закони

- 14. Кои са двата вида справедливост според Аристотел?**
 А) реална и нереална
 Б) доброволна и насилствена
 В) изравнителна и разпределителна
- 15. Според кой философ държавата е възникнала като естествена човешка общност?**
 А) Аристотел
 Б) Томас Хобс
 В) Жан-Жак Русо
- 16. Кое от изброените НЕ е характеристика на тоталитарната държава?**
 А) сливане на трите власти в силно централизирана власт
 Б) налагане на определена политическа идеология
- 17. Коя характеристика е доказателство, че в една държава съществува гражданско общество?**
 А) демократична форма на управление
 Б) закони, насърчаващи развитието на гражданско общество
 В) обединени действия на гражданите за постигане на общи цели
- 18. Кое от изброените НЕ е характеристика на гражданското участие?**
 А) публичност
 Б) задължителност
 В) в обществен интерес

II. Прочетете и анализирайте писмено текста с помощта на въпросите след него.

Ние искаме сами да определяме живота си. Това са думи, които намират страстно одобрение. Имаме чувството, че в тях се говори за двете най-важни неща, които познаваме: за нашето достойнство и за нашето щастие. Но какво всъщност означават тези добре познати думи? В какъв смисъл можем сами да определяме живота си? (...)

Ние искаме да живеем в съзвучие с нашите собствени мисли, чувства и желания. Не искаме някой да ни предписва какво да мислим, да говорим или да правим. (...)

Самоопределянето не трябва да се бърка с желанието да налагаш собствените си интереси без съобразяване с другите. Чисто формално погледнато, самоопределянето би могло да се разчете и по този начин. Но тогава то не би било това, което повечето от нас имат предвид: самостоятелен живот в общност, която е определена чрез правни и морални правила – правила, които дефинират социални идентичности и без които няма нито достойнство, нито щастие. Това, което имаме предвид (...) е живот, който в рамките на тези правила е свободен от външни принуди; живот, в който можем да участваме в определянето на това, кои правила да бъдат валидни (...).

Петер Бири, „Какво е сами да определяме живота си?“, превод Евелина Варджийска

- С какъв философски проблем се занимава текстът? Формулирайте го като изследователски въпрос.
- Защо самоопределянето е важно? С какви ценности го свързваме?
- Кои са двата смисъла на самоопределянето, които Петер Бири разграничава в текста?
- Как преценявате степента на самоопределяние на собствения си живот?

